

En prestegård

I 1920 ble presteboligen flyttet, og deretter nyoppført med det beste bygningsmateriale fra den gamle presteboligen. Foto: Anne Lise Norheim

med stolt historie

Nedstrand i Ryfylke har vært så mye. Et sted for trolldomsprosesser på 1600 tallet, et tollsted med lossehavn for skipstømmer på 1700-tallet, og sist men ikke minst – et sted med sterk tro og bånd til kirke og prestegård.

Sigrunn Berdal
Kommunikasjonsrådgiver
og kulturhistoriker
i Opplysningsvesenets fond.

sigrunn.berdal@ovf.no

Da Nedstrand kirke fylte 150 år, skinte prestegården som et nypusset og stolt smykke, rett ved siden av kirken. Et nymalt stakittgjerde rammet inn alle prestegårdens bygninger; selve presteboligen, uthusrekka, stabbur og garasje. Deler av vognskjulet og uthuset, samt stabburet var blitt kledd om, og bygningene malt.

Jan Knudsen som er prestegårdsinspektør for Opplysningsvesenets fond i Rogaland og har ansvar for Ovfs presteboliger i fylket, forteller at det var et mål å få presteboligen fin til kirkejubileet. –På Nedstrand hadde vi helt fra 2000 gjort store og viktige oppgraderinger. Prestekontoret med safe var flyttet ut, utvendig tak og kledning skiftet. De siste årene var det kommet på plass ny kjøkkeninnredning, og lagt

til rette for vannbåren varme i kjøkkengulvet, forteller han.

Embetsbolig sentralt plassert
Prestegårdene på landet hadde oftest det største huset i bygda ved siden av kirken, og var i en klasse for seg, med eget rom for prost og biskop på visitas sier Dag Tormod Milje. Han har vært sokneprest i Nedstrand siden 2001 og kjenner bygda godt..Vi vet at det første formannskapsmøte her, ble holdt i storstua. Nedstrand ble regnet som et rikt sogneprestembete, med mulighet for god avkastning både av det gården kunne gi, og det som kom inn av skatter og avgifter fra bygdefolket, forteller han. Under krigen ble prestegården beslaglagt av den tyske marinen, og prestefamilien måtte flytte ut.

Foto: Anne Lise Norheim

*Fra uthuset tripper det høner som har god plass til å spankulere i den store hagen.
Foto: Anne Lise Norheim*

Symbolverdier

Prestegården med sin størrelse og plassering forteller noe om prestens mektige posisjon, for fram til 1997 var han embetsmann i samfunnet. Slik er det ikke lenger, men når prestegård og kirke ligger så tett opp mot hverandre som i Nedstrand, så gir det et helhetsinntrykk og symbolverdi om kirkelig nærvær. – Jeg tror jo at symbolverdien blir sterkest

*Dag Tormod Milje og Janne Irene Eide og deres tre barn har bodd på prestegården i Ryfylke i 17 år.
Foto: Anne Lise Norheim*

når det bor prest i prestegården, sier Dag Tormod Milje.

Etter at boplikten ble opphevet i 2015, er det ikke lenger en selvfølge at man finner prest i prestegården

Jeg mener det er viktig og riktig at prester, slik som alle andre yrkesaktive, ikke skal være bundet av jobben til å måtte bo i tjenestebolig. Derfor

er det greit at boplikten ble opphevet. Men samtidig ser jeg at det er mange positive sider ved det å kunne bo i menigheten hvor presten jobber, enten det er i tjenestebolig eller privat eid bolig. Vi har hatt stor glede av å bo i Nedstrand prestebolig. Fordelelene med å bo i et stort og gammelt hus som på noen områder ikke har den standarden som finnes i nyere hus, har vært større enn ulempene.

Å være sokneprest i Nedstrand er å være bygdeprest med positive og negative sider. En positiv side som jeg setter pris på, er oversikten og mulighet til god relasjon til folkekirken. Presteboligens nærhet til kirken er positiv. I tillegg er presteboligen og kirken sentralt plassert i bygda med skole, barnehage, butikk, alderssenter innen gangavstand. ☺